

INTRODUCCIÓ

Aquest informe pretén sensibilitzar la societat de la importància de les universitats i dels centres de recerca com a pilar bàsic del desenvolupament d'un país i del retorn que es rep de la inversió pública que s'hi destina. Per complir aquest objectiu, s'ha quantificat l'impacte socioeconòmic que el conjunt del sistema català d'universitats públiques a Catalunya (d'ara endavant, SiCUP) i la resta del sistema públic d'R+D+I català generen sobre l'economia catalana, sent l'any objecte d'anàlisi el 2015.

Així, s'ha estimat l'efecte que l'activitat del conjunt d'universitats públiques catalanes, i també d'altres entitats associades al sistema públic de R+D+I, té sobre variables clau de l'economia catalana com són el nivell de facturació i producció, el seu producte interior brut (PIB), les rendes salarials i fiscals associades, així com els llocs de treball a temps complet que existeixen degut a aquesta activitat. Ara bé, s'ha de fer esment que la quantificació monetària estimada en aquest informe no engloba tots els efectes generats. És obvi que els impactes generats van més enllà d'una dimensió estrictament econòmica i caldria recollir altres dimensions, com per exemple la social i cultural. És un fet que hi ha un ventall d'impactes de naturalesa intangible, és a dir, no quantificables monetàriament, que no es consideren en aquest estudi. Així mateix, els estudis d'impacte cal analitzar-los tant des del punt de vista d'oferta com de demanda, i en aquest estudi ens centrem solament en l'enfocament de demanda. Per tant, com es veurà, hi ha una altra font de subestimació.

Tot assumint que aquest informe presenta una estimació centrada en els efectes tangibles, analitzats amb un enfocament de demanda, val a dir que aporta una primera estimació d'interès que permet comprovar la rellevància i importància econòmica del sistema d'universitats i R+D+I públic català sobre l'economia catalana. Les xifres i reflexions que es mostren a continuació confirmen i expliciten la importància que tenen les universitats públiques catalanes i altres ens de recerca com a generadors de beneficis, creixement i desenvolupament econòmic i social a Catalunya.

Per assolir els objectius proposats, l'informe s'estructura en quatre grans apartats. En el primer es quantifica l'aportació del sistema català d'universitats públiques a Catalunya (SiCUP), que engloba tot el conjunt d'activitats originades per les universitats públiques catalanes (Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Pompeu Fabra, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Rovira i Virgili, i Universitat Oberta de Catalunya). En el segon s'analitza l'impacte que genera sobre l'economia catalana la resta del sistema d'R+D+I públic a Catalunya. Per evitar duplicitats, en aquesta part no es comptabilitza l'aportació del SiCUP, ja estimada a l'apartat anterior. D'aquesta manera, en aquest segon apartat, es comptabilitza l'activitat d'R+D+I d'altres institucions no universitàries com els centres CERCA, el CSIC, la recerca hospitalària, les grans infraestructures científiques del país, etc. Finalment, en aquest apartat s'agrega el conjunt d'impacte generat pel SiCUP i les altres entitats d'R+D+I públiques a Catalunya. En el tercer apartat se sumen les aportacions de les dues dimensions analitzades anteriorment per separat. D'aquesta manera es proporciona una visió ampliada de l'impacte quantitatiu dels esforços públics en l'àmbit de la formació superior i la recerca, tant universitària com no universitària. I, en darrer lloc, l'informe aporta una anàlisi qualitativa de cinc dimensions clau de la universitat pública catalana d'importància estratègica i potencialitat per

a la societat i l'economia del país: el mercat de treball, la innovació i transferència, la internacionalització, l'emprenedoria i la responsabilitat social.

L'informe que teniu a les mans és un resum executiu. L'informe complet, així com tota la informació sobre la metodologia emprada, el detall de les explicacions i els resultats obtinguts, es troba disponible en format electrònic a l'enllaç: www.indicadorsuniversitats.cat.

Val a dir que aquest informe no s'hauria pogut dur a terme sense la col·laboració de les diverses organitzacions i institucions implicades en el tema d'estudi. Per aquest motiu volem donar les gràcies, d'una banda, a l'equip del Laboratori d'Economia Aplicada AQR-Lab de la Universitat de Barcelona, format pel seu director, Jordi Suriñach, i per Joaquim Murillo i Esther Vayá, que ha estat l'encarregat d'elaborar els tres primers apartats. D'altra banda, volem donar les gràcies a l'equip de la Universitat Rovira i Virgili encarregat de la quarta part de l'informe, coordinat per Juan Antonio Duro, i format per Agustí Segarra i Mercedes Teruel, del Departament d'Economia, i Pere Segarra i M. Dolors Setó, del Departament de Gestió d'Empreses.

Alhora, volem agrair especialment la col·laboració de totes les persones i institucions que han proporcionat la informació necessària per fer l'estudi. En primer lloc, lògicament, volem donar les gràcies als rectors i gerents de les universitats públiques catalanes, per la seva confiança i el suport en la tramesa de dades. En segon lloc, a Josep Maria Vilalta, Josep Alías i el seu equip de l'ACUP. En tercer lloc, als equips de totes les universitats que han proporcionat informació estadística, liderats per: Mireia Cendrós, de la UAB; M. Dolors Baena, Maria del Mar Bohorquez i Milagros Pérez, de la UB; Josep M. Gómez, de la UdG; Carme Sala, de la UdL; Maria Taulats, Lidia Lepiani i Sara Martínez, de la UOC; Santiago Roca i Núria Martínez-Rovira, de la UPC; Jordi Campos i Lluís Coma, de la UPF; David Basora, de la URV. Addicionalment, volem agrair la tasca de moltes altres institucions i persones amb les quals hem interaccionat per rebre dades: Francesc Josep Abad, Carina Álvarez i la resta de l'equip de l'Àrea de Suport a la Planificació, Anàlisi i Avaluació de la Secretaria d'Universitats i Recerca; Lluís Rovira, de l'Institució CERCA; Antoni Dedeu i Paula Adam, d'AQUAS; Mariano Sazatornil, de Synchrotron Light Source; Álex Puerto, de Barcelona Supercomputing Center; Lluís Calvo, de la Delegació Institucional del CSIC a Catalunya; Jordi Garza i Xavier López, d'Eurecat.